

**MELD
PUNT**

**Grensoverschrijdend
Gedrag RKK**

Jaarverslag 2022

**R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag
1 januari 2022 tot en met 31 december 2022**

1. Woord vooraf

Sinds 1 mei 2015 kunnen meldingen van grensoverschrijdend gedrag in de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland worden gedaan bij het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

Dit verslag van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag betreft de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.

Het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag omvat:

1. de Raad van Toezicht;
2. de Meldpuntfunctionaris, tevens secretaris van de Klachtencommissie;
3. de Klachtencommissie;
4. het Platform Hulpverlening.

De Meldpuntfunctionaris en de leden van de Klachtencommissie worden op voordracht van de Raad van Toezicht door de Nederlandse Bisschoppenconferentie en het Dagelijks Bestuur van de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR) voor een periode van vijf jaar benoemd.

2.1 De Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van het Meldpunt bestond in 2022 uit:

- de heer mr. P.A.G. Cammaert, voormalig burgemeester van diverse gemeenten;
- de heer mr. drs. Th.E.M. Wijte, voormalig burgemeester van diverse gemeenten en voormalig (kanton)rechter-plaatsvervanger in de rechtbank Rotterdam;
- de heer drs. S.W.J.G. Schelberg, burgemeester van de Overijsselse gemeente Hengelo.

De Raad van Toezicht heeft tot taak om namens de Nederlandse Bisschoppenconferentie en het Dagelijks Bestuur van de KNR toezicht uit te oefenen op het functioneren van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag. De Raad van Toezicht doet jaarlijks schriftelijk verslag aan de Bisschoppenconferentie en het Dagelijks Bestuur van de KNR van de werkzaamheden van het Meldpunt in het voorafgaande jaar.

De Raad van Toezicht heeft in 2022 één keer vergaderd, op 24 maart. Voorts vond in 2022 tussentijds overleg plaats over bestuurlijke aangelegenheden.

2.2. De Meldpuntfunctionaris

De Meldpuntfunctionaris heeft de volgende taken:

- Het ondersteunen van de Klachtencommissie bij de behandeling van meldingen en klachten over grensoverschrijdend gedrag in de zin van de Gedragscode Pastoraat.
- Het beantwoorden van vragen van klagers over grensoverschrijdend gedrag en zo nodig doorverwijzen naar het Platform Hulpverlening dat bij het Meldpunt is ondergebracht.
- Het regelmatig overleg voeren met de psycholoog en met de vertrouwenspersonen die aan het Platform Hulpverlening zijn verbonden.
- Het adviseren over ontvangen klachten en meldingen en het in goede afstemming met de voorzitter van de Klachtencommissie bewaken van het gehele proces van klachtenbehandeling.
- Het voorbereiden van hoorzittingen van de Klachtencommissie. Verslaglegging van deze zittingen en het schrijven van concept-uitspraken.

- Het ontvangen (naast meldingen en klachten) van een grote diversiteit aan vragen en opmerkingen. Veelal gaan die verder dan het toelichten van een procedure of een verwijzingsfunctie. Dan is het belangrijk om met bisdommen en religieuze instellingen in overleg te treden en te bezien wat mogelijk is. Luisteren, faciliteren en de-escaleren zijn vaak de aangrijpingspunten om te komen tot een voor ieder gedragen oplossing.
- Het voorbereiden van de bijeenkomsten van vertrouwenspersonen die aan het Meldpunt zijn verbonden en de bijeenkomsten van leden van de Klachtencommissie en van de Raad van Toezicht.
- Het opstellen van het jaarverslag van de activiteiten van het Meldpunt.

Mevrouw mr. Monique Braspenning was tot en met 31 oktober de Meldpuntfunctionaris van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag. Met ingang van 16 november is deze taak a.i. overgenomen door de heer dr. René Westra.

2.3 De Klachtencommissie

De Klachtencommissie bestond in 2022 uit:

- de heer mr. R.J.M. Cremers, raadsheer bij het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, als voorzitter van de Klachtencommissie;
- de heer mr. dr. A.P.H. Meijers, tot 8 februari 2021 universitair hoofddocent canoniek recht van de Faculteit Katholieke Theologie van de Universiteit van Tilburg als vicevoorzitter van de Klachtencommissie;
- mevrouw drs. L. Erftemeyer, pedagoge en onder meer werkzaam als bemiddelaar voor Perspectief Herstelbemiddeling, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen';
- mevrouw drs. N.A.M. van Beelen, psychologe, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen';
- de heer mr. P.R.M. van der Ven pr., emeritus ziekenhuispastor, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende';
- pastoor mr. drs. J.C.M. Steenvoorden pr. als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende';
- pastoor mr. L.J.M. Janssens o.carm. als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende'.

Er hebben in 2022 geen zittingen van de Klachtencommissie plaatsgevonden. Wel heeft de voorzitter van de Klachtencommissie samen met de Meldpuntfunctionaris een gesprek gehad met een klagster n.a.v. een oude klacht. Tevens heeft de voorzitter in opdracht van de bisschop van Roermond een onderzoek uitgevoerd als bedoeld in artikel 34 van het Reglement, waarbij in aanwezigheid van de Meldpuntfunctionaris een betrokkene is gehoord. De bisschop is vervolgens voorzien van een advies over de verdere voortgang van de procedure.

2.4 Het Platform Hulpverlening

Gedurende 2022 was drs. W.A. de Jong, GZ-psycholoog-psychotherapeut, verbonden aan het Platform Hulpverlening. In dat jaar hebben zes contacten met hulpvragers plaats gevonden. Deze contacten bestonden doorgaans uit een eerste gesprek vis-à-vis of middels Zoom, en één tot drie telefonische vervolcontacten. In een van de gevallen ging het om een aanmelding via een vertrouwenspersoon. Een hulpvrager nam contact op, na op die mogelijkheid geattendeerd te zijn tijdens een zitting van de Klachtencommissie. In de andere gevallen nam men op eigen initiatief contact op met de Meldpuntfunctionaris, bij wie men te kennen gaf een gesprek met de aan het Meldpunt verbonden hulpverlener op prijs te stellen.

Na screening werd in drie van de zes gevallen een vorm van psychotherapeutische hulpverlening geadviseerd. In één geval werd bovendien geadviseerd om naast bestaande hulpverlening aansluiting te zoeken bij een vereniging van lotgenoten. Een cliënte gaf te kennen verdere gesprekken te willen hebben bij een haar bekende pastoraal werker. Een andere cliënt werd geadviseerd om het misbruik, reden van de aanmelding, te bespreken met de reeds aanwezige hulpverleners. In drie gevallen ging het om misbruik dat plaats vond gedurende de kindertijd. Overigens: in bijzondere gevallen leveren de bisdommen, ordes en congregaties ook maatwerk op het gebied van hulpverlening. Betrokkenen kregen een verslag van het gesprek opgestuurd, met de mogelijkheid om feitelijke onjuistheden te corrigeren, hetgeen in een aantal gevallen leidde tot één of meer – telefonische – vervolcontacten.

Naast ad hoc gesprekken, vond er regulier maandelijks overleg plaats tussen de psycholoog van het Platform Hulpverlening en de Meldpuntfunctionaris. Dit jaar vond voor het eerst weer een bijeenkomst plaats met de vertrouwenspersonen: bijeenkomsten die als gevolg van de Coronapandemie enige jaren niet hadden plaats gevonden. Voorafgaande aan deze bijeenkomst, op 29 september, heeft de aan het Platform Hulpverlening verbonden psycholoog via een persoonlijk Zoomgesprek, kennis gemaakt met alle 8 vertrouwenspersonen en de wensen en verlangens met betrekking tot de studiedag geïnventariseerd. Daaruit kwam naar voren, dat kennismaking met elkaar, het bespreken van casuïstiek, kennis van de te hanteren protocollen hoog op de verlanglijst stonden. De bijeenkomst, bijgewoond door vijf van de acht vertrouwenspersonen werd als zinvol en plezierig beoordeeld.

Op 26 oktober heeft de heer De Jong, op verzoek van de Klachtencommissie, voor de leden van deze commissie een inleiding gegeven over het werk van het Platform Hulpverlening. Vanaf 1 januari 2023 zijn de werkzaamheden van de heer De Jong overgenomen door de heer drs. D.G.L. van Dijk, psychiater-psychotherapeut. Samen met de Meldpuntfunctionaris heeft op 7 oktober een uitvoerig overdrachtsgesprek plaats gevonden om de continuïteit van het platform te garanderen.

Naast ad hoc gesprekken, vond er maandelijks overleg plaats tussen de psycholoog van het Platform Hulpverlening en de Meldpuntfunctionaris. Tijdens dit overleg werd onder meer besproken in hoeverre melders zouden kunnen profiteren van psychologische hulp. In bijzondere gevallen leverden de bisdommen, ordes en congregaties ook maatwerk op het gebied van hulpverlening.

3. Ontvangen meldingen

In de periode 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 zijn bij het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag 27 meldingen binnengekomen. 14 meldingen hebben (deels) betrekking op overtredingen van de Gedragscode Pastoraat, zodat ze binnen de bevoegdheidsgrens van het Meldpunt en de Klachtencommissie vallen. 13 meldingen hebben geen betrekking op overtredingen van de Gedragscode Pastoraat en vallen buiten de bevoegdheidsgrens van het Meldpunt en de Klachtencommissie.

A. Meldingen die betrekking hebben op seksueel gerelateerd grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van minderjarigen in de zin van de Gedragscode Pastoraat:

1. In opdracht van de bisschop van Roermond heeft de voorzitter van de Klachtencommissie, zoals eerder vermeld, een vooronderzoek uitgevoerd conform artikel 34 van het Reglement inzake een melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van een minderjarige. In aanwezigheid van de Meldpuntfunctionaris is een betrokkene gehoord. De bisschop is vervolgens voorzien van een advies over de verdere voortgang van de procedure.

B. Meldingen die betrekking hebben op seksueel gerelateerd grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van meerderjarigen in de zin van de Gedragscode Pastoraat:

2. Melding van seksueel misbruik bij een congregatie. Het misbruik heeft 13 á 14 jaar geleden plaatsgevonden en is destijds gemeld bij de overste. Meldster was ten tijde van het misbruik meerderjarig. Ze doet alsnog melding vanwege de consternatie die is ontstaan naar aanleiding van de onthullingen bij The Voice of Holland. Het betreft geen strafbare zaak; aangifte bij de politie leidde tot niets. Meldster wil geen gebruik maken van het aanbod voor psychische hulp.
3. Melding door een parochiaan over insinuerende opmerkingen door een koster over wat hij zou doen met misdienaars als hij jonger zou zijn geweest. Er is contact gelegd met de pastoor van de parochie. De pastoor heeft de zaak opgepakt en heeft laten weten dat de koster is aangesproken op zijn gedrag. Op regelmatige basis zullen er gesprekken met hem gevoerd worden.
4. Melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag van een priester. Melder wil het bij een melding laten. Daarnaast overweegt melder een klacht in te dienen tegen een bisschop omdat deze een aan hem, de bisschop, geadresseerde brief heeft doorgestuurd zonder de brief te anonimiseren. Melder heeft informatie over de procedure van het Meldpunt ontvangen, maar heeft niets meer van zich laten horen.
5. Melding van grensoverschrijdend gedrag van een priester die op dit moment in het buitenland woont en werkt. Meldster weet nog niet of zij een officiële klacht wil indienen.
6. Melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag door een pastoor in 2004. De melding is het gevolg van een krantenartikel waarin stond dat de betreffende pastoor ook in 2022 seksueel grensoverschrijdend gedrag heeft gepleegd. De klacht is ontvankelijk verklaard en zal in 2023 door de Klachtencommissie worden behandeld. Meldingen betreffende deze pastoor staan ook in B7 tot en met B9, C14 en D27.
7. Melding van grensoverschrijdend gedrag door de pastoor bedoeld in B6. Meldster reageert niet op mails. Het telefoonnummer van meldster is niet bekend. Meldingen betreffende deze pastoor staan ook in B8, B9, C14 en D27.
8. Het Meldpunt heeft een mail ontvangen met een vraag over de pastoor bedoeld in B6. Gevraagd wordt of een voorval verjaard zou zijn. Melder reageert niet op mails. Meldingen betreffende deze pastoor staan ook in B7, B9, C14 en D27.
9. Melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag door de pastoor bedoeld in B6. Het misbruik dateert van mei 2022. Meldster heeft de publiciteit gezocht en de krant ingelicht. Na één telefonisch gesprek is het niet meer mogelijk om contact te leggen met meldster. Meldster reageert niet meer op telefoon of mail. Meldingen betreffende deze pastoor staan ook in B7, B8, C14 en D27.

C. Meldingen die betrekking hebben op niet seksueel gerelateerd grensoverschrijdend gedrag in de zin van de Gedragscode Pastoraat:

10. Melding van grensoverschrijdend gedrag, insinuerende opmerkingen, van een diaken. Meldster heeft de diaken hierop aangesproken, maar hij is niet voor rede vatbaar. De

Meldpuntfunctionaris heeft meldster een mail gestuurd over de mogelijkheden bij het Meldpunt. Ook is haar ter overweging meegegeven dit te bespreken met het bestuur van de parochie.

11. Melding door een parochiaan over grensoverschrijdend gedrag van een koster die haar autistische zoon de toegang tot de kerk heeft ontzegd. Na het eerste gesprek is na een aantal weken nogmaals contact opgenomen met meldster. Op dit moment heeft zij andere zaken die haar aandacht vragen. Ze gaat niet meer met haar zoon naar de kerk, maar zal dit zelf met de pastoor bespreken. Vooralsnog blijft het bij een melding.
12. Melding van financiële uitbuiting van parochianen door een priester. Er is geen controle op wat de priester met het geld doet. Deze zaak loopt.
13. Melder heeft een concept-klaagschrift ingediend naar aanleiding van een brief die hij heeft ontvangen na afloop van een retraite. Melder is meerdere keren aangespoord en in de gelegenheid gesteld het concept-klaagschrift om te zetten in een klaagschrift. Nadat melder een termijn is gesteld om te reageren, is het dossier gesloten vanwege het uitblijven van een reactie.
14. Melding over de in B6 genoemde pastoor. Meldster is gedesillusioneerd en wil dat delen met het Meldpunt. Ze wil geen reactie op haar melding ontvangen. Meldingen betreffende deze pastoor staan ook in B7, B, B9 en D27.

D. Meldingen die niet binnen de bevoegdheidsgrens van het Meldpunt en de Klachtencommissie vallen:

15. Meldster van een melding die thuishoort bij Commissie De Winter (overheidsonderzoek naar geweld in de jeugdzorg) is doorverwezen.
16. Anonieme melding. Conform artikel 4.2 van het Reglement kan hier inhoudelijk niets mee gedaan worden.
17. Melder heeft moeite met een pastoor die zich tijdens de coronatijd niet aan de coronaregels hield. Op zijn brief hierover aan de pastoor kwam pas na twee maanden een reactie. Deze reactie was echter geen antwoord op de vragen. Melder is hierdoor overstuur en heeft het bestuur van de parochie gevraagd de pastoor een antwoord te laten geven. Wanneer dit niet gebeurt, zal hij een klacht indienen. De Meldpuntfunctionaris heeft de pastoor benaderd en hem dit voorgelegd. De pastoor heeft toegezegd de melder persoonlijk te bezoeken. De toepassing van coronaregels valt niet onder de werkingssfeer van de Gedragscode Pastoraat.
18. Melding van grensoverschrijdend gedrag door een mede-parochiaan in de periode 2014 – 2016. Deze zaak is indertijd goed opgepakt in de parochie en de mede-parochiaan heeft een contactverbod gekregen. Meldster wil dit alsnog officieel melden bij het Meldpunt. De relaties tussen parochianen onderling vallen niet onder de werkingssfeer van de Gedragscode Pastoraat.
19. Melding van grensoverschrijdend gedrag in een werkrelatie (binnen een media-instelling met een katholieke signatuur). Meldster wil dat de naam van betrokkene bekend is bij het Meldpunt. Meldster geeft aan dat zij zich realiseert dat het grensoverschrijdend gedrag te lang geleden heeft plaatsgevonden om nog een klacht in te dienen. Ze meldt zich nu bij het Meldpunt omdat zij sinds kort weer geconfronteerd wordt met betrokkene. Meldster heeft zowel destijds als nu contact met naast betrokkenen en leidinggevenden. Betrokken medewerkster is geen geestelijke of vrijwilliger en het grensoverschrijdend gedrag heeft ongeveer tien jaar geleden plaatsgevonden. De klacht is niet ontvankelijk omdat deze volgens de Gedragscode Pastoraat binnen twee jaar ingediend had moeten worden.
20. Melding van een vrijwilliger die een conflict heeft met het kerkbestuur en het bisdom. Melder heeft veel informatie gegeven. Hierop is nog geen actie ondernomen. Het bis-

- dom stelt zich terughoudend op omdat melder zich tot het Meldpunt heeft gewend. In 2023 wordt deze melding verder behandeld.
21. Melding van een werkneemster die lijdt onder het gedrag van een pastoor. Zij wordt letterlijk ziek van zijn gedrag. Nadat meldster het een tijdje heeft aangekeken, heeft zij toch besloten een klacht in te dienen tegen de pastoor. Meldster heeft contact met de psycholoog van het Platform Hulpverlening. In 2023 wordt deze melding verder behandeld.
 22. Melding van grensoverschrijdend gedrag in een woongroep. Na het incident is gelijk handelend opgetreden door meldster en mensen in haar directe omgeving. Meldster woont niet meer in de woongroep. Zij heeft contact met de psycholoog van het Platform Hulpverlening. Het Meldpunt is niet bevoegd aangezien de vermeende dader niet onder de Gedragscode Pastoraat valt.
 23. Melding van grensoverschrijdend gedrag in de jaren 70 van de vorige eeuw. Meldster en haar zus zaten op een middelbare school waar zij les kregen van een frater. Op enig moment is de frater uitgetreden en uiteindelijk met de zus van de meldster getrouwd. Deze zus heeft ooit iets tegen meldster gezegd waaruit meldster kon afleiden dat de frater destijds op de middelbare school mogelijk grensoverschrijdend gedrag jegens haar zus heeft gepleegd. Het huwelijk is geëindigd in een echtscheiding en de frater is nu priester. De zus is overleden. Meldster wil graag dat deze priester weet dat zij kennis heeft van zijn mogelijk grensoverschrijdende gedrag indertijd. Het Meldpunt is niet bevoegd en kan niets voor haar betekenen.
 24. Melding van psychisch grensoverschrijdend gedrag van een koster. Melder is werkzaam als vrijwilliger in de beheercommissie van de kerk. De koster heeft onder andere tegen melder gezegd dat ze hem nooit als vrijwilliger in de beheercommissie hadden mogen aannemen vanwege zijn seksuele geaardheid. Melder heeft dit aangekaart bij de parochie en ook daarbuiten. Na overleg met de voorzitter van de Klachtencommissie is melder meegedeeld dat de Gedragscode Pastoraat in casu niet van toepassing is op de koster.
 25. Melding dat de echtgenote van de melder tijdens de doop van hun kind en in de aanloop daarnaar toe door de pastoor is genegeerd. Na ontvangst van het klaagschrift is contact geweest met de melder en het bisdom. Afgesproken is dat melder en zijn echtgenote over deze kwestie een gesprek zullen hebben met de bisschop. Dit gesprek zal in 2023 plaatsvinden.
 26. Melder neemt contact op met het Meldpunt omdat hij na het overlijden van zijn vader een brief heeft gevonden waarin zijn vader schrijft dat hij in zijn jeugd seksueel is misbruikt. Hierdoor vielen voor melder veel puzzelstukjes op zijn plaats. Melder wil graag dat dit bij het Meldpunt bekend is. Melder is erg aangedaan en krijgt het aanbod voor een gesprek met de psycholoog van het Platform Hulpverlening. Melder zal dit overwegen en contact opnemen indien hij van dit aanbod gebruik wil maken.
 27. Melding van iemand die aangeeft begrip te kunnen opbrengen voor het gedrag van de in B6 genoemde pastoor. Zij verzoekt haar opmerking mee te nemen in de behandeling van een eventuele klacht. Meldingen betreffende deze pastoor staan ook in B7, B8, B9 en C14.

4. Vertrouwenspersonen en hulpverlening

In 2022 is er meerdere keren een beroep gedaan op een vertrouwenspersoon.

Er is één bijeenkomst met de vertrouwenspersonen georganiseerd, op 29 september. Hierin zijn door de psycholoog van het Platform Hulpverlening opgestelde casussen besproken. Er

is geen systematische intervisie gehouden omdat het aantal klachten per vertrouwenspersoon te beperkt of zelfs nihil was.

De gevolgen van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag kunnen groot zijn en veel impact hebben. Het kan dan belangrijk zijn om hier deskundige hulp bij te vragen. De psycholoog van het Platform Hulpverlening helpt bij het vinden van deskundige psychologische hulpverlening. In 2022 is vijf keer een beroep gedaan op de psycholoog van het Platform Hulpverlening.

5. Privacy

Het Meldpunt gaat op een veilige manier met persoonsgegevens om en respecteert de privacy van betrokkenen. Persoonsgegevens worden in overeenstemming met de wet en op behoorlijke en zorgvuldige wijze verwerkt. Het Meldpunt gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en behandelt deze vertrouwelijk. Zo worden persoonsgegevens alleen verwerkt door personen met een geheimhoudingsplicht en voor het doel waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Daarbij zorgt het Meldpunt voor passende beveiliging van persoonsgegevens. Om een en ander vast te leggen is in 2018 een privacyreglement vastgesteld. Dit reglement is te raadplegen via de website van het Meldpunt.

https://www.meldpuntgrensoverschrijdendgedragrkk.nl/wp-content/uploads/2018/06/Privacyregels_RK_Meldpunt_Grensoverschrijdend_Gedrag.pdf

6. Colofon

Dit jaarverslag is aangeboden aan de Nederlandse Bisschoppenconferentie en het Dagelijks Bestuur KNR door de Raad van Toezicht van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag
Goeman Borgesiuslaan 77
3515 ET UTRECHT
E contact@meldpuntgrensoverschrijdendgedragrkk.nl
T 06 24 955 899